BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. ⁊ T. No. 120.288/932

Nr. 183 Sâmbătă 9 Iulie 1938
14 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Rânduială în comerțul alimentar

Se știe că ministerul economiei naționale a întreprins o vastă anchetă în țară, prin mijlocirea Camerelor de comerț, în scopul de-a aduna datele privitoare la cauzele generale și locale ale scumpetei, pentruca, pe temeiul lor, să poată interveni apoi prin măsuri adecuate menite să înlăture factorii cari, fără o justificare economică serioasă, determină sau alimentează valul de scumpete generală.

S'a numit cu acest prilej și o serie de comisiuni pentru studiul prețurilor — pe categorii de articole — în scopul de a se stabili care trebue să fie prețul normal de desfacere, pentru principalele articole de consum, ținându-se seama de costul producției, transport, impozite, etc. și ce elemente contribue la supra-încărcarea prețurilor normale.

Cum, însă, aceasta este o lucrare grea și de durată, iar nemulțumirile populației, scandalizată de jaful la care zilnic e supusă, mai ales pe piețele de alimente, cereau o intervenție fără zăbavă a autorităților tutelare, guvernul a ținut să dea această satisfacție plângerilor generale, anticipând hotărîrile ce se vor lua în baza studiilor mai aprofundate prezidate de ministerul economiei naționale. In penultima ședință a Consiliului de miniștri a purces, deci, la câteva măsuri de ordine de imediată aplicare. S'au ales categoriile alimentare cele mai căutate: pâinea, carnea și zarzavaturile.

S'a redus prețul pâinii negre cu un leu, cu obligația de a se menține greutatea și calitatea, măsură justificată prin scăderea sezonală a prețului la grâu; s'au redus categoriile pentru carnea de vacă la 2 calități, cu o scădere a prețurilor la 28 lei kgr. calitatea I și 23 calit. II, iar pentru cea de bivol lei 20 kgr., cu obligația pentru măcelari de a desface în proporții egale din amândouă calitățile; s'a hotărît înființarea câte unei piețe volante de fiecare sector, pentru desfacerea zarzavaturilor, unde marfa, fiind adusă direct de producători sau de primii revânzători, va reveni firesc mai ieftină și va influența astfel prețurile la toți ceilalți negustori din raza sectorului respectiv.

Comitete cetățenești inițiate ad-hoc vor avea menirea să asigure corecta aplicare a măsurilor de mai sus.

Simple dar practice, aceste măsuri aplicate cu bună credință, în sensul ca nu numai prețul să se respecte, ci și calitatea și cantitatea corespunzătoare prețului oficial, sunt menite să introducă puțină rânduială pe piețele alimentare ale Capitalei, unde de prea multă vreme consumatorul a fost lăsat cu totul la bunul plac al unor negustori fără inimă, recrutați fără nici un criteriu de selecțiune și fără nicio chezășie de corectitudine profesională, deși în mâna lor stă nu numai punga, dar adesea și sănătatea populației.

SEMNE MAI BUNE

OXO

Acordul franco-turc. — Acordul dela Londra

Ocupându-ne acum câtva timp de diferendul cu privire la Sandjakul Alexandreta, prevedeam succesul negocierilor ce se urmăreau între Franța și Turcia. Acest acord a fost definitiv stabilit și atât la Paris cât și la Ankara evenimentul a fost salutat cu o deosebită satisfacție.

Astăzi se poate spune că afacerea Sandjak-ului Alexandreta a fost o adevărată piatră de încercare a prieteniei dintre Franța și Turcia. Soluțiunea, fericită pentru ambele părți, la care s'a ajuns, va înlezni desvoltarea relațiilor dintre cele două țări în toate domeniile.

Stabilirea acordului între statele majore ale celor două țări, cu privire la apărarea integrității teritoriale a Sandjak-ului și la ordinea internă a și fost urmată de intrarea trupelor turcești în Sandjak. Acest acord este o urmare a înțelegerei dintre Franța și Turcia, încheiată la Geneva, la 29 Mai 1937 și care era referitoare la următoarele trei puncte principale: 1) statutul și organizarea Sandjak-ului; 2) garantarea frunta-riilor Siriei și 3) garantarea integrității teritoriale a Sandjak-ului Alexandreta. In vederea acestui din urmă punct, statele majore respective au început negocieri încă din Decembrie anul trecut, care au fost întrerupte pentru a fi reluate acum câteva săptămâni la Antiohia. De azi înainte forțele turce vor colabora cu cele franceze pe temeiul unui protocol care fixează normele acestei amicale colaborări.

In ce privește al treilea punct prevăzut în acordul din 1937, adică acela privitor la raporturile de bună vecinătate cu Siria și de garantare a frontierelor siriene, tratativele se desfășoară sub cele mai bune auspicii și în câteva zile el va fi deasemenea încheiat.

Dar, după cum am spus și în precedentul nostru articol, guvernul francez a voit să profite de acest prilej pentru a da o mai mare dezvoltare relațiilor ei de prietenie cu Turcia. In acest scop, s'au urmat separat negocieri între cele două guverne și s'a ajuns la un acord desăvârșit pentru încheierea unui tratat de amiciție, prin care cele două părți contractante se angajează să menție „statu quo" politic actual în basinul Mediteranei orientale, să se consulte, atunci când interesele lor reciproce vor fi în joc, iar în caz că una din părți ar fi atacată, cealaltă să nu dea sub nici o formă vreun sprijin agresorului. In acelaș timp, tratatul de amiciție prevede respectarea obligațiilor ce decurg pentru ambele părți din statutul Ligii Națiunilor. Acest tratat de amiciție va fi semnat la Ankara, la finele lunii Septembrie, cu prilejul vizitei pe care d. George Bonnet, ministrul de externe al Franței, o va face în capitala Turciei.

Soluțiunea fericită la care s'a ajuns și adâncirea prieteniei între Franța și Turcia constitue fără îndoială un real serviciu adus cauzei păcii, pentru triumful căreia cele două țări n'au încetat de a pune toată bunăvoința lor și o adâncă pricepere a intereselor lor comune.

Pe de altă parte acordul stabilit în sânul comitetului

(Continuare în pag. 2-a)

Nunțiul papal la Burgos

Nunțiul papal trimis în Spania naționalistă sosește în fața reședinței generalisimului Franco, urmând să fie primit în audiență solemnă spre a-și prezinta scrisorile de acreditare

Note și impresii din Italia

XX

Tineretul fascist

de R. SEIȘANU

I

Nimeni nu ar putea să'și dea seama bine de cauzele triumfului regimului fascist, — triumf în sensul politic, social, economic, moral și cultural — dacă s'ar mărgini să cerceteze statisticile și numeroasele expuneri privitoare la cele ce a realizat acest regim în Italia dela 1922 până astăzi.

Bine înțeles, că statisticile și expunerile cuprind cifre și date interesante, pe temeiul cărora se pot calcula și stabili progresele ce s'au înregistrat, în toate direcțiile și ramurile de activitate publică, dar ele tot n'ar explica în deajuns acel triumf incontestabil al fascismului italian.

Secretul acestui triumf e în organizarea tineretului.

Un străin, ce vizitează Italia și are spiritul dispus spre observație și cercetări, va fi puternic și plăcut impresionat de frumoasa ținută a tineretului.

Un tineret disciplinat și însuflețit, plin de sănătate, voioșie și încredere.

Fie individual, fie în grupe, sau în formațiunile organizațiilor din care face parte, tânărul fascist îți dă impresia unei personalități definite, care are o misiune de îndeplinit. Ce reprezintă această tânără personalitate în Italia de azi? Și care să fie oare misiunea sa?

El reprezintă toată forța fascismului.

Misiunea sa este însăși desăvârșirea idealului fascist, care se confundă cu idealul național.

Atât la Roma, cu prilejul congresului mondial „Lavore e givia", cât și în Napoli, Firenze, Milan, Genova, Venezia și alte numeroase localități, am fost în mijlocul tineretului fascist și am putut să urmăresc diversele lor manifestațiuni și demonstrații, sub forma de exerciții sportive, jocuri, cântece, reprezentații teatrale, discuții, sau petreceri. Din toate aceste manifestații și demonstrații, reese formația unei viguroase generații de luptători și constructori, — conștienți de misiunea ce o va avea de îndeplinit. Fiecare generație se simte legată de cele precedente, dar ea privește atent înainte spre drumul ce-l are de urmat și dacă se simte capabilă să îndeplinească misiunea sa, o va îndeplini prin voința sa disciplinată și prin încrederea desăvârșită în forțele sale morale și fizice.

Cum s'a format generația prezentă din Italia, atât de deosebită, ca structură psihologică, de cea precedentă?

La 10 Decembrie 1925 a luat corp și suflet „Opera pentru protecția maternității și a copilului"; iar prin legea din 3 Aprilie 1926, a fost creată faimoasa „Balilla", opera națională pentru educația morală și fizică a tineretului. Din „Balilla" fac parte copiii dela vârsta de opt ani până la 14 ani, cari, după ce au intrat în adolescență, sunt încorporați în avantgardele fasciste unde își completează educația lor morală și fizică, pentru formarea și chiar desăvârșirea caracterelor, prin practica disciplinei conștiente și liber acceptată; ca și a virtuților esențiale necesare unui tineret destinat să-și pună cu entuziasm, voe bună și deplină încredere în propriile sale forțe, toată capacitatea sa de muncă, în serviciul patriei.

Dela vârsta de 18 ani, tânărul astfel educat în spiritul fascist, este considerat demn să facă parte din organizația națională-fascistă, sau din aceea a miliției naționale. Tânărului italian, dela 18 ani, i se deschide accesul vieței civice și este, deci, considerat membru activ, cu responsabilitățile sale, al marelui partid fascist.

In anul 1929, „Balilla" dispunea de peste 800.000 de membri; avantgardele, de aproape 500.000; iar miliția națională de 350.000 miliționi și 36.000 de ofițeri, dintre care 11.000 activi.

De atunci, din an în an, numărul membrilor acestor organi-

(Continuare în pag. 2-a)

Anglia a numit un agent general pe lângă Franco

D. Robert Hodgson la aterisarea sa pe aerodromul Croydon

Noua reformă administrativă și situația actualilor prefecți

UN COMUNICAT AL MINISTERULUI DE INTERNE

Ministerul de interne ne-a transmis următorul comunicat:

„Față de unele comentarii apărute în presă, — în legătură cu noua reformă administrativă, — ministerul de interne ține să sublinieze că nu poate fi vorba de vreo schimbare a actualilor prefecți".

xXx●●xXx

COMUNIȘTI CONDAMNAȚI

Varșovia, 6 (Rador). — Tribunalul din Rowno a condamnat pe 30 comuniști, vinovați de propagandă subversivă, acte teroriste și publicarea unui ziar comunist clandestin, la pedepse între 2 și 12 ani închisoare.

S'a prăbușit o școală la Kobe, din cauza inundațiilor

Peste 600 școlari morți sau înecați

San Francisco, 6 (Rador). — **Compania „Globe Wireless" a primit o telegramă de pe bordul pachebotului „President Cleveland", ancorat în rada portului Kobe (Japonia), anunțând că la Kobe s'a produs prăbușirea clădirii în care se afla o școală, în urma presiunii exercitată de apele provenind din trei rezervorii mari, ai căror pereți au cedat.**

Sunt 600 de școlari omoriți sau înecați.

Telegrama adaugă că 40 de europeni au murit în cursul inundațiilor.

*

Tokio, 6 (Rador). — **După ultime cifre oficiale, bilanțul catastrofei de la Kobe este de peste 600 de morți, dintre care 215 omoriți și peste 400 dispăruți. Sunt rănite 200 de persoane.**

Din cauza dificultăților de comunicație, informațiunile sunt încă incomplete. Sunt temeri că numărul victimelor este și mai mare.

Cartierele rezdiențiale din Kobe au avut mai mult de suferit de pe urma inundațiilor decât cartierele industriale.

Care e situația monetelor de 250 lei

Toți casierii sunt datori să le primească, contrar, vor suferi sancțiuni

Prefectura Poliției Municipiului București a primit numeroase informații și reclamațiuni, că la hipodromul Floreasca, și în alte părți, casierii refuză primirea monedelor de 250 lei, fără a se osteni să se uite dacă sunt bune sau false, pretinzând că așa au ordin.

Intrucât acest procedeu aduce nemulțumirea publicului plătitor și provoacă neîncrederea într'o monedă pe care Statul o menține pe piață, se pune în vedere acelor cari vor refuza primirea pieselor de 250 lei, că vor suferi sancțiunile dictate de lege pentru asemenea fapte.

Munca socială pentru ridicarea satelor

Publicăm în altă parte a ziarului comunicatul oficial referitor la conferința ministerială ținută sub Inalta președințe a M. Sale Regele, în legătură cu munca socială pentru ridicarea satelor.

Cum se știe, într'o precedentă conferință ținută tot la Palatul regal sub Inalta președințe a Suveranului s'a discutat și hotărît coordonarea activității celor trei instituții: Straja țării, Fundațiile regale și pregătirea premilitară.

In proectul de lege întocmit, în acest scop, se dă o deosebită importanță activității pe care aceste instituții urmează s'o desfășoare în viața satelor.

Activitatea desfășurată până acum de echipele studențești ale Fundației regale se va generaliza pe întreaga țară, pentru ridicarea nivelului cultural, sanitar și economic al satelor.

In acest scop tineretul universitar, studente și studenți, va fi obligat înainte de a-și lua diplomele, să facă un stagiu de practică în viața satelor, dând îndrumări sătenilor.

Studentele și studenții vor fi împărțiți în echipe potrivit pregătirii lor din universitate. Cei dela medicină vor da îndrumări pentru păstrarea sănătății, cei dela facultatea veterinară, pentru îngrijirea vitelor, cei dela agronomie pentru cultivarea pământului iar cei dela teologie, litere și drept pentru pregătirea spirituală.

In acelaș timp, Straja țării și pregătirea premilitară vor îngriji de partea sportivă și de antrenamentul fizic, al tineretului, cum și de educarea lui în spiritul de disciplină și camaraderie, spre a fi folositor semenilor și țării.

O conducere unică va sistematiza această muncă de folos obștesc.

LUNA CĂRȚII

CALENDARUL

de GR. TRANCU-IAȘI

Sunt în jurul nostru obiecte de care ne folosim în fiecare clipă, dar nu avem mereu prezent în spirit marea sforțare pe care geniul omenesc a trebuit s'o facă în cât să poată găsi soluția potrivită.

Imi voiu permite să citez câteva exemple.

Ce simplu e pentru noi cei de astăzi să aprindem focul! Avem la dispoziție chibrituri suedeze fabricate din materiale care nu sunt din Suedia, ci din alte părți, brichete marcate sau nemarcate și astfel uităm, adeseori, jertfele precursorilor anonimi și reali sau mitici și numiți. Uităm pe Prometeu, uităm vestalele și strămoșii primitivi cari se închinau focului.

Imi permit o digresiune. Generalizările mele sunt pripite. Focul nu e dat uitării; recent, în capitala unui mare stat european, a fost sărbătorit focul.

Dar nu numai focul, ci și roata e dată uitării prin uzul prea frecvent uitând că există.

Avioane decolează și aterizează, trenuri aero-dinamice gonesc ca nălucile, automobilele străbat continentele. Ne amintim de Papin, Stevenson, Wright, Ford, dar uităm geniul anonim care a creat roata.

Acelaș sentiment îl avem și față de calendar. Indiferent care e forma, fie că e un calendar reclamă format coală, un calendar de perete sau în forma unui obiect artistic de birou, agendă de buzunar, almanah sau e calendarul vorbit, care a luat o desvoltare atât de mare odată cu radio-difuziunea. In acest din urmă caz, asistăm la una din acele minunate reîntoarceri din istoria civilizației. La origină calendarul era vorbit. Marii preoți comunicau datele. Astăzi a revenit această formă.

Uneori, în fața unui calendar suntem cuprinși de o melancolie pe care n'o putem exprima cu toții, ci numai cei aleși dintre marii poeți găsesc cuvântul potrivit care să exprime adevărul.

Un poet, care prin profunzimea cugetării sale poate fi comparat cu Eminescu, și anume Grigore Alexandrescu, într'o poezie intitulată „Anul 1840", exprimă aceste sentimente pe care în stare confuză le simțim cu toții.

In fața unui calendar, fără să vrem, gândul nostru se preocupă de destin.

„Să stăpânim durerea care pe om supune
„Să așteptăm în pace al soartei ajutor,
„Căci cine știe oare și cine îmi va spune
„Ce o să aducă ziua și anul viitor !..."

(Continuare în pag. 2-a)

ASPECTE SOCIALE DIN ARDEAL

Din trecutul clasei mijlocii

de I. AGÂRBICEANU

O problemă capitală pentru statul român, — aceasta generală, nu numai pentru Ardeal — trebuia să fie de două decenii, formarea clasei mijlocii. Aceasta ne-a lipsit și în ceasul Unirii, ne lipsește copleșitor și azi, aproape în toate orașele țării. In orașele și orășelele Ardealului, industria și negoțul sunt și azi, în proporție de peste 80% în mâinile minoritarilor, iar meseriile cel puțin în proporție de 70%.

Nu e nevoie să stăruiesc aici asupra importanței covârșitoare a clasei noastre mijlocii. Chestiunea a fost arhidiscutată, problema a fost, în nenumărate rânduri, pusă, dar situația a rămas aproape neschimbată.

Din cele experimentate până acum nu mai încape nicio îndoială că biruința românească în România Mare, pe acest teren va fi cea mai târzie, pe lângă toată imensa pagubă morală, culturală și economică a elementului românesc alcătuitor de stat.

Pricinile sunt multe și variate. Eu voiu stărui numai asupra câtorva.

Orașele din Banat și Ardeal nu sunt creațiuni ale neamului nostru; în majoritate ele au fost înființate de elemente germane colonizate la noi când satul românesc, între Carpați și Tisa, avea o vechime de douăsprezece-treisprezece veacuri. Elementul german a venit cu tradiția cetății de piatră din patria lor, și s'a așezat la noi bucurându-se de privilegiile acordate de stat: politice, culturale, economice, mai ales. Ungurii au pătruns târziu în orașele germane dela noi, după sute de ani, și chiar cu începutul veacului al 19-lea s'a început maghiarizarea unora dintre ele. Dacă elementul unguresc nu ar fi avut protecția statului lor, nu ar fi pătruns nici așa de târziu în cetățile săsești.

Maghiarizarea unor orașe săsești nu a însemnat însă și maghiarizarea meșteșugurilor, a industriei și a comerțului. Acestea au rămas mai departe în mâna elementului german, maghiarizat cu timpul ca limbă și suflet național. La mijlocul veacului trecut, mai mult

(Continuare în pag. 2-a)

LA TREER

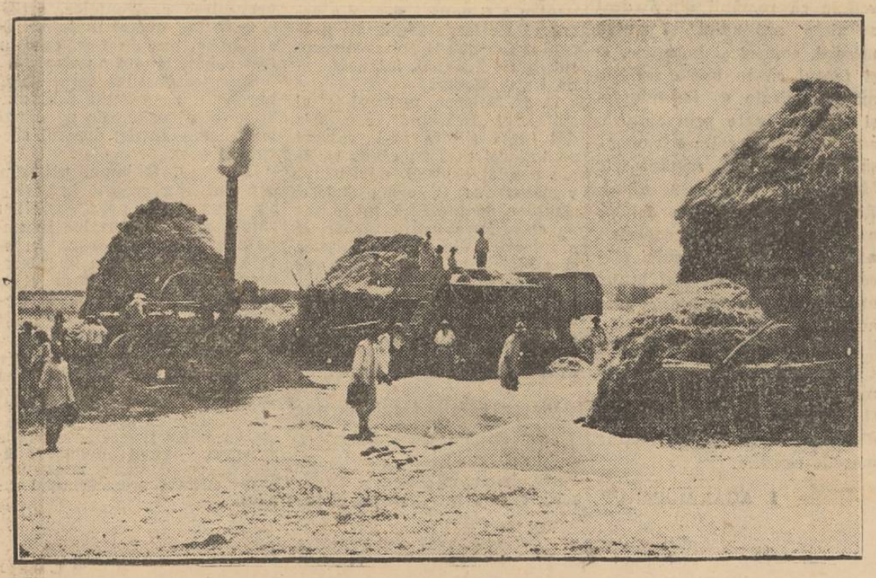

DUPĂ CATASTROFA AERIANĂ DELA REIMS

Am vorbit la vreme despre catastrofa aeriană dela Reims. In clișeu se vede parada militară cu ocaziunea înmormântării victimelor.